

اعلامیه مطبوعاتی

به مناسبت روز جهانی حقوق بشر و نخستین سال روز تأسیس رواداری 10/12/2023

هم‌زمان با فرا رسیدن هفتاد و پنجمین سال روز تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر، رواداری نگرانی عمیق خود را از بدتر شدن وضعیت حقوق بشر در افغانستان اعلام می‌کند. در جریان دو سال گذشته که طالبان بر افغانستان مسلط شده است ما شاهد وضع محدودیت‌های وسیع بر ابعاد مختلف زندگی شهروندان این کشور و نقض روز افزون حقوق و آزادی‌های انسانی آنان هستیم. چنان‌که زنان و دختران در افغانستان در نتیجه‌ی تبعیض سیستماتیک و سازمان‌یافته گروه حاکم از حق آموزش، حق کار و دیگر آزادی‌های بشری خود محروم شده‌اند، امری که مغایر تمام اسناد بین‌المللی حقوق بشر و مصداق بارز آپارتاید جنسیتی به شمار می‌رود.

هم‌چنین، طی این مدت، طالبان اکثر قوانین ملی و به خصوص قانون اساسی قبلی را که متضمن حقوق بشر بود لغو کردند و در عوض نه تنها اقدامی برای حمایت از آزادی‌های اساسی شهروندان انجام نداده بلکه با وضع محدودیت‌های به شدت سخت‌گیرانه و با احساس مسئولیت از هرنوع پاسخ‌گویی، مرتکب نقض بیشتر حقوق بشر نیز شده‌اند. در جریان دو سال گذشته، رواداری گزارش‌های متعددی در مورد وضعیت حقوق مدنی و سیاسی و به خصوص تبعات فروپاشی نظم حقوقی بر زندگی شهروندان این کشور، نقض اصول محاکمه عادلانه و عدم دسترسی قربانیان به عدالت، بازداشت‌های خودسرانه و غیر قانونی، شکنجه و بدرفتاری و قتل هدفمند کارمندان حکومت پیشین منتشر کرده است که نشان دهنده‌ی وضعیت فاجعه بار حقوق بشر می‌باشد. طالبان هم‌چنان با سرکوب اعتراضات و تلاش‌های مدنی و بازداشت غیر قانونی معترضان، زمینه‌ها و امکان هرنوع مخالفت مسالمت‌آمیز را سلب کرده‌اند.

با این وجود، ما باور داریم و آن‌گونه که تجربه‌ی دو سال گذشته نیز به خوبی نشان داده است که بدون رعایت ارزش‌های حقوق بشر و رفع تبعیض و بی‌عدالتی از جامعه، انکار مشارکت فعال زنان به عنوان بخشی از جامعه انسانی و عدم دسترسی قربانیان به عدالت، صلح در افغانستان دور از دسترس خواهد ماند. زیرا برابری حقوق و کرامت انسانی افراد بنیان یک جامعه‌ی برخوردار از صلح پایدار را تشکیل می‌دهد و تا زمانی که حقوق تمامی گروه‌های انسانی در افغانستان و به‌ویژه آزادی و کرامت بشری زنان تأمین نشود ما به صلح، رفاه، توسعه و ثبات پایدار نخواهیم رسید. از این رو، رواداری از گروه حاکم جداً می‌خواهد که به مکلفیت‌های قانونی خود برای احترام به حقوق مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر و دیگر اسناد بین‌المللی عمل نموده و بیشتر از این کارنامه نقض حقوق بشری خود را سنگین‌تر نکنند.

هم‌زمان، امروز مصادف است با نخستین سال روز تأسیس رواداری. در دهم دسامبر ۲۰۲۲ رواداری به عنوان یک سازمان مستقل حقوق بشری کار خود را با شعار «افغانستان برابر و صلح‌آمیز» و با هدف نظارت از وضعیت حقوق بشری و ترویج و نهادینه کردن فرهنگ حقوق بشر رسماً آغاز کرد. طی این مدت ما به رغم همه دشواری‌ها، مشکلات امنیتی، موانع و محدودیت‌های اعمال شده بر دسترسی به اطلاعات، توانسته‌ایم که به صورت مستمر و مداوم رویدادهای نقض حقوق بشر را مستند و یافته‌های خود را با شهروندان افغانستان، جامعه جهانی، سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر و رسانه‌ها شریک کنیم. علاوه بر این، رواداری در یک سال گذشته به دادخواهی مستمر خود با سازمان ملل متحد، محکمه بین‌المللی جزایی و سایر مکانیزم‌های بین‌المللی برای عدالت، به منظور پایان دادن به فرهنگ معافیت در افغانستان ادامه

داده است. ما در مشوره، هماهنگی و همکاری نزدیک با فعالان حقوق بشر، هنرمندان، محققان و دانشمندان، معترضان و سایر گروه‌های فعال و تاثیر گذار، برای گسترش فرهنگ صلح و برابری تلاش کرده‌ایم. اکنون در آستانه‌ی نخستین سالگرد رواداری، ما بر تعهد و اراده‌ی مستحکم خود برای ارتقای حقوق بشر، مبارزه با تبعیض و بی‌عدالتی و تأمین پاسخ‌گویی و عدالت در افغانستان تأکید می‌کنیم و در این راه، همراه و هماهنگ با جامعه حقوق بشری و مدنی افغانستان، از تمامی ظرفیت‌ها، امکانات و ابزارهای قانونی استفاده خواهیم کرد.